Селфі як інструмент пошуку: як розслідують злочини російських загарбників проти українських дітей

Ольга Рудницька

Селфі як інструмент пошуку: як розслідують злочини російських загарбників проти українських дітей

Цієї неділі відзначається рік із дня масштабної ракетної атаки рф у Таці вдень на центр Дніпровщини Путіна та уникненості у цих обставинах Путіна і Росії? Якими фактами це підтверджується? Ексклюзивне інтерв'ю з експертом з питань воєнних злочинів Ольгою Рудницькою.

Сотні тіл, що перетворилися на обгорілі шматки м'яса, десятки поранених, яких ще досі рятують у лікарнях, — ось наслідки ракетної атаки рф на Дніпровщину, яка сталася рік тому, 14 квітня 2023 року. Серед загиблих — 6 дітей. Ще 4 дитини загинули внаслідок ракетного удару рф по Дніпрі 1 січня 2024 року. Ці злочини, як і багато інших, здійснені російськими військовими, які вбивають українських дітей, а потім намагаються приховати свої злочини.

Тільки за відкритими джерелами, без розмов з жертвами та вигнаних в Україні, Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі, який видав ордер на арешт Путіна та Львової-Бєлової, зафіксував 321 підтверджений випадок депортації українських дітей. Насправді їхня кількість значно більша, оскільки частина з них була вивезена до Білорусі, Північної Кореї та інших країн, куди важко потрапити журналістам і правозахисникам.

Про те, чому злочини, що вчиняються російськими військовими проти українських дітей, не вирішує ні міжнародний суд, ні Організація Об'єднаних Націй, і чому Україна має самостійно розслідувати ці злочини, а також про те, як це робити, ми поговорили з Ольгою Рудницькою, експертом з питань воєнних злочинів, керівницею Центру прав людини ZMINA, членкинею Робочої групи з питань політики пам'яті при Українському інституті національної пам'яті.

Ольго, чому Україна самостійно має розслідувати злочини, вчинені проти українських дітей? Чому Міжнародний кримінальний суд не може цим займатися?

Міжнародний суд у Гаазі видав ордер на арешт Володимира Путіна та Марії Львової-Бєлової у березні 2023 року. Ордер на арешт був виданий через 3 місяці після початку повномасштабного вторгнення. Ці 3 місяці були потрібні для того, щоб зібрати достатньо доказів, щоб суддя міг прийняти рішення про видачу ордера на арешт. Ордер на арешт Путіна та Львової-Бєлової — найбільший успіх Міжнародного кримінального суду. Але цей ордер не працює. Путін не може бути заарештований, поки він перебуває на території Росії, а Росія не видає своїх громадян. Тому Путін може спокійно подорожувати по країнах, які не є членами Міжнародного кримінального суду, і не боятися бути заарештованим.

Міжнародний кримінальний суд — це суд останньої надії. Він може розслідувати злочини, коли національні системи правосуддя не можуть або не хочуть цього робити. Але Україна може і хоче розслідувати ці злочини. Ми маємо достатньо ресурсів, щоб це зробити. Ми маємо достатньо експертів, щоб це зробити. І ми маємо достатньо доказів, щоб це зробити.

Ось чому Україна повинна розслідувати ці злочини самостійно. Ми не можемо чекати, поки Міжнародний кримінальний суд або ООН зробить це за нас. Ми повинні взяти на себе відповідальність і зробити це самостійно.

Як ви працюєте з цими доказами? Як ви їх збираєте, зберігаєте, аналізуєте?

Ми працюємо з доказами, використовуючи комбінацію технологій та людського аналізу. Ми збираємо докази з різних джерел, включаючи відкриті джерела, свідчення очевидців та дані з супутників. Ми зберігаємо докази в безпечному місці, щоб вони не були втрачені або пошкоджені. Ми аналізуємо докази, щоб встановити, що сталося, коли, де і хто був причетний.

Ми також співпрацюємо з іншими організаціями, які збирають докази, щоб обмінюватися інформацією та ресурсами. Ми також співпрацюємо з журналістами, щоб допомогти їм розповісти історії про злочини, які були вчинені проти українських дітей.

Ви згадували, що Україна має достатньо експертів, щоб це зробити. Але ж багато з них зараз на фронті. Як ви з ними працюєте?

Ми працюємо з експертами, які можуть працювати дистанційно, або з тими, хто може знайти час для роботи в нашій команді. Ми також співпрацюємо з експертами, які можуть надати нам консультації або допомогу в інших формах